

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

Адреса на тел. гране:
„СТРАЖА“ — БЕОГРАД.
Стан Редакције и Алманаха:
Космајска ул. бр. 22.
Огласи се дају у Алман. Цена утврђена.

Неоплаћена се нисма не примају. — Рукописи се не враћају.
Писма, рукописи, новци и све остале шта се однесу на лист, слава влаштинству лице.

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Излази сваки дан у 6 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Румунија и Споразум

— СПЕЦИЈАЛНИ ИЗВЕШТАЈ —

БУКУРЕШТ, 23. маја

Између Братијана и посланика Француске, Бугарске и Италије одржана је у његовом кабинету дипломатска конференција, на којој је решавано о условима под којима би Румунија ступила у акцију. По вестима из кругова блиских дипломатија Споразума к о и румунској влади сазнаје се, да је Братијан у име Румуније дао нове услове, који се знатно разликују од првих, поднетих приликом преговора вођених са руским послаником, а услед којих је и дошло до прекида преговора. Верује се да је споразум између Румуније и четворног Споразума на овим новим условима могућ.

Бугарска на прелому

Политика, коју је водила од почетка рата до данас, Бугарска се како изгледа еманципује. Она нелојална неутралност коју је водио Радославов са једном категоријом аустро и германофилних Бугарској није могла ни у ком случају донети користи, нити симпатија ове стране од које је бугарски народ неоспорно могао имати велике добите и која би га подржавала у његовим националним аспирацијама. Извоз хране и других потреба за Аустрију, пропустити немачких официра за Турску, снабдевање турске флоте угљем из Перника, у друштво с Аустројом организовање Балканског инцидента и арбанаског увода, страховито су компромитовали Бугарску у очима Тројног Споразума. Док је тим својим актима нелојалне неутралности Бугарска гледала да се додвори новом Тројном Савезу, дотле је потајно водила преговоре и организовала агитацију за споразум између Бугарске и Тројног Споразума а на штету Тројног Савеза. У једном од прошлих бројева јасно смо оцртали ту двојствену политику.

једну од двеју политика којих се држала, јер је њена дволичност потпуно обележена. Док су до пре неколико дана Бугари демантовали вести о покушајима за преговоре и преговори, дотле данас бугарски листови доводе услове под којима би Бугарска ступила у акцију против Турске. Неки преговори постоје. По сланици Француске, Русије, Египетске и Италије нису прејкује бадава ишла код Радославова после саветовања у француском послушанству. Честе министарске седнице такође се не држе бадава.

Али нешто што нас највише овде буну, то је једна вест „Балканске Трибунале,“ која доноси да су „Мир“ и „Препорек“ забрањени до 1 јуна. Зашт да буду забрањени та листови који су се држали Русије и Споразума? Да не мисли Бугарска приликом Тројног Савезу који на бојном пољу губи битку за битком и која јој не може загарантовати ни какве компензације? Не, у то не верујемо.

Бугарски политичари су свесни тога да Бугари могу остварити своје народне аспирације држећи се је и Тројног Споразума, који ће им помоћи у ширењу Тракије. Али бугарски по-

литичари ће се преварити ако покушају да поведу преговоре на бази уступака у Македонија, где је свака стопанска зливена српском крљу и где Срби неће уступити ни педаљ земље.

Дакле, кад је већ Бугарска на прелому, овда нека зна да јој њени национални интереси налажу само пријатељство са Споразумом и вођење преговора на основици уступака на рачун Турске, исправке границе према Румунији а никако на основаца уступака у Македонији у којој кошта палих српских хероја у борби против саме вратоломне браће Бугара, закључују Србију да не уступи ни педаљ свете земље. V.

Епиграм

Слика свршетка
Полумесец леги крају
И „звездика“ већ престају
Стрже доба нових дана;
Кад се сврши бојна врепа,
Сви клицаће са свих страна;
У Европи нема више
Ни Кајзера ни Султана!
Дали Виљем мисли тако,
И са њиме Мехмед Петри?
Ко зна... можда, ал' не једном
Само време да их сети...
И тада ће, хоће — неће,
Само доцкан — разумети
M. Расински.

Кроз шибу

Г. М. Поповић, свештеник из Забљаке пише ма:
Драги господине, будите лубавни те кроз шибу пропусите и овај случај, те како би се наша црква сачувала од новог

скандала. Свар је у овоме: За неколико дана има се популити председничко место у жичком духовном суду. Кандидата има много. Али али језици говоре да је најозбиљнији кандидат за ово место један судија истог суда јер се за њега узео један високи господин. Какав је пак он, ево вам неколико примера, који најбоље говоре, да би и по цркву и манастире био скандал ако би он био изабран за председника. Године 1911 исти судија задужио се код једног чајанског трговца 150 динара за узету робу. Трговац је дуго тражио да му се плати, и кад је видео да судија врда, а он га тужи суду. Поп је на суду врдао, чак је тврдио да трговца и не познаје, а и кад би га познавао и признавао дуг, исти је застао пошто је прогла година и 1 дан. А црква? А Св. Јеванђеље?

Друго, исти судија већ 10 година није члан Светског Удружења — искључен је пошто члански улог није хтео да плаћа. Требе, и поред законских прописа, он је свога сина из основне школе уписао у приренску богословију.

Ето какав је човек кога кандидишу за председника духовног суда. Надлежнима је дужност да о свему овоме поведу строга рачуна, како би се избегао један нечувен скандал, који би нанео тешког удара и цркви и духовном суду па и целом свештенству жичке епархије.

Краљ Константин

— Краљ и пенкари. — Краљ и Велизело —

АТИНА, 22. маја
Температура код краља понела се на 38.5. Лекарни међутим нису узнемирени. Немачки лекари ће вероватно сутра отпутовати.

АТИНА, 22. маја
Краљ је одговорио Велизелосу који му је чести- тао имендан, овим телеграмом: „Хвала вам од срца на вашим топлим жељама.“ — Константин, краљ.

НИШ, 23. маја.

Кад је 18 марта ове године био препремљен напад бугарских комита на наше територије, у селима Триња и Блацу, среза качанског, биле су дошле две бугарске чете и уступајући испред наше потери, одзеле су соном: Госу Лазаревића, Де-

мира Али-Сулемановића, Мурата Омеровића и Расипа Салијевића из Триње; Сотира Момчиловића, Спирку Стојановића и Мустафу Омеровића из Блага и Борја Контромаског из Леке. И од тада се за њих не зна где су. По свој прилици на лаза се у Бугарској.

По извештају суда општине миграштинске од 15 ов. м. бр. 414, у селу Радославима, среза малешког, не постоје лице под именом Мата Спироваћ, нити је и када у поменутом селу то лице постојало.

Према овоме изношења бугарског листа „Воља“ бр. 117 од 3 ов. м. апсолутно су нетачна.

Работ

Читам пре неколико дана, да је фирма Н. Н. приложила Месном Одбору за београдску сиротињу 1 и словом један динар. Члан те фирме, свакодневно прилаже у Град Хотелу на конген једну ситницу од — 100 — 200 динара.

Аргус

Зашто их не исплаћујете?

— На адресу Месног Одбора —

Од 22. овог мца, Месна Одбор је почео да исплаћује сиротињу по скали која им је додељена.

Али, која вајда од тога кад толике породице ни до данас нису исплаћене.

На пр. 23. овог месеца исплаћивао је г. Богдан Богдановић сиротињу по мери да се може извршити исплаћивање целокупних експедиционих снага, после, одржава стечене положаје против свих напада надмоћнијих снага к је не непријатељ сваког у првој фази операција моћи лако да изабаци против упадача. Природно је да су прве искрпане трупе врло слабе; услед дужег времена потребног за превлачење трупа чамцима са бродова, појачања стижу споро. Трупе се, затим на лаза на једном непознатом терену где су могућа изненађења сваке врсте. Изне-

чење са А или са Б, та су били одбијена. И још нешто, било је и таквих сцена где је бремената же на дошла доднје, после прозивке, г. Богдановић је није хтео исплатити. За њега нашта не сначи рећи тој сиротињи: „дођите сутра“. Као да ова јадница има неку готовину, као он, па долази из задовољства у мени одбор да види г. Богдановићеве босе ноге увучене у неке сандале.

Оваквих и сличних случајева било је много и на жалост тај господин и даље врши дужност старешине, због кога толке поролице гладују.

Шта се тиче нас, што г. Богдановић није умео да организује рад на исплати спискова, а по каквој то логици сиротиња мога да сноси рђаве последице због тог немара.

Зар г. Богдановић није могао да исплати оним што су долазали и да их заведе у списак лево их враћа да би сутра опет дошла.

Крајње је време да се овоме мученом стању на пут да сиротиња добије што пре помоћ, јер то захтева и правда и закон.

Војна ситуација

— Операције у Дарданелима —

Очигледно је да главне тешкоће искрцавању једне војске из обалу коју непријатељ брани леже у томе што треба, прво, стати нагом на ту обалу, затим, постепено проширавати освојено земљиште у довољној мери да се може извршити искрцавање целокупних експедиционих снага, после, одржава стечене положаје против свих напада надмоћнијих снага к је не непријатељ сваког у првој фази операција моћи лако да изабаци против упадача. Природно је да су прве искрпане трупе врло слабе; услед дужег времена потребног за превлачење трупа чамцима са бродова, појачања стижу споро. Трупе се, затим на лаза на једном непознатом терену где су могућа изненађења сваке врсте. Изне-

Тешкоће ових операција биле су у почетку повећане тим што ратни бродови нису у почетку били у стању да учествују у акцији с пуним ефектом. У прво време, сунце је ударило артилерију у очи. Доцније, кад се сунце довољно попело да се могло јасније гледа-

Моме Стеви

(Спомен једној капи крвавога мора)

Лагао и незапажено буди се мрак, мртав као но- вембарска ноћ, влажан као сањиве очи, буди се у ко- рору дивљих ружа у твоје напуштеном врту. Лахор тек склизни низ врхове на- бујале, давно нечиштене тра- ве: трава се часом забела- са, а часом задрни. Ја знам да се у њеном дну мећ кр- тим, млечним стабљикама крију многе палице, зарђа- ли клинци, копча и опуштене стреде, многе усомнене из оних светлих дама ви- дајанских ратова, дрначких насеобина. И како тужно гледају она забрављена стабла, под чим сиво ал- дом у врелом јулском сун- цу слушаши јединоко жуја- ње непознатих инсеката, пратила немаран лет муха. Она те оплакују — ја ве- верујем; она те желе — ја

осећам: ти си био њихов лубимац, њихов друг, мо- жда њихово Све. Капија је зашкрипела за мном, па се онда чуо при- гушен прасак и ја сам ко- рачао несигурним, уллаше- ним кораком ка улазу тво- га мирног стана. Црвенка- сте, цигљом пагосана стаза сад је била зелена и влаж- на, као да је зелено ње пошало по њој. Твоје је ог- вниште замрало послед- њим пламичком. Један ве- лики земљан лонац пудка- рао је у неодољеном разма- ку: он је био сух, течна- ост је уврела у њему. И кад сам ступио у мртви по- лумрак твога предсобља звонки бат моје ноге одби- јао се у неколико пута са зида на зад и тај језиви шум, шум повређеног мвра, опомињао ме је на страх, на онај бољавни осећај са- жетости, кад се црвенкасте сулчеве зраке играју по ње- говој испијеној, снечкој ру- ци. Ја сам бубао усомнене, ја сам их сећао њиховог

бола, али ти ми опрашташ, мој добри Стево, ја сам те волео.

Твоји родатељи, само не они које ти звах, о не, си- свим други, са другом ми- шљу, другим изразом, ра- њени раном коју ти ниси познавао, родатељи изгу- бленог јединца, родатељи помрачених снова — седе- ли су непомицао сваки у свом очајничком куту, без речи, без уздаха, чак без невољних суза; забравље- ни у својој усамљености, предани своје болу. А њихов је бол тако силан, та- ко савршен, он је отисн, он не зна за уздах, он не зна за сузе. Они су седали без покрета, а ја сам осећао како им се груди надимају убрзано, испрекидано. Да ли ми се у томе састојао живот? Црни мажак се о- пружио крај пећи, а часов- ник је висео на зиду: њих двоје су продајивали своју јединолку песму, можда у бесконачност.

— Јеси ли та, Ваво? —

питао је глас твоје маме, а у том гласу не беше туге, не беше молбе за сажаље- њем: то је био глас мирне савести, глас нагрђене су- јете. Она је васпитала своје дете лубављу мајке, дуж- ношћу истинске жене, ва- спитала га је за живот у савршених лепота, за живот одабраних осећања. И да ли је ова погрешила када је изабрала за најзвистије није осећање — осећање лубави према својем наро- ду. Ја не бих смео да бу- дем судија, али ипак зато ја чврсто верујем да јој и сторија скоре будућности веће пружиће разочарења. И у колико буде више и стине у признању новог по- колења, у толико ће пот- пуност тајоје душе, душе јед- ног човека, и неповређеност твога срца, срца једног де- тета, бити јасније, силније; у толико нећ ти бити ви- ше јунак ређај јунака.

Ти си извршио оним, за шта ниси био спреман, он за шта си се спремао. Он

станак твога народа те је позвао да будеш вид ње- гове одбране, да се о твоје нежно тело саломе бјажети покарности и лажи, беса и незапажености, а ти си неверио у могој раскошној вечери, кад би се усамље- ним путем враћао са Уни- верзе, о скорим данима ве- ликих дела, када ће твоје речи помоћи да се разби- јају задине свеколиког људ- ског зла. Па зар то није једно исто. И ја се још увек сећам речи оног мла- дог монаха, кад смо на нај- шем путу у добровољце саратили на преноћиште у његов бели манастир; „Иди те, господине, ја Вам јако желим успеха, али знајте, да је мала Србија мала ба- шта, а Велика Србија ве- лико гробље!“ Твоје је ли- це тада била бледо, али ја сам ипак опazio на њему осмејак истинског задовољ- ства; ти си му одговорио: „Па ипак ја волим и смрт Великога гробља.“ — Да

ли има нечег узвишекијег од тих речи, да ли човек зна за веће самопрегорева- ње? Не.

Тебе нема, наш вољени Стево, али ти си извршио оно што треба да је сансвију нас. Ти си умро смр- ћу великог човека. Колико ти се ми дивимо?

Причао ми је твој добри отац, да је и по трећи пут био на Врљајима, на сном кобном брежуљку, да тра- жи твоје тело. Па кад је и седмдесети гроб узалуд разгргуо, низ његово из- браздано лице склизале су неколике ледене сузе и из- дах преварене надежда ри- кнуо је као уздак најцрпег очајника: тада је бол рана био јача него воља разуму. Али да би ме уверио ко- лико је истине било у на- чињу васпитања његовог једи- наца и да би тренутно за- борвио та ту недавну кр- ваву успомелу — он ми рече:

— Па, дете моје, на шта ми је и да тражим то скри

нађења играју важну улогу у успеху, и њима се мо- жбоље користити онај који их боље буде изводио, али у овом случају савезника су имали врло мало прили- ке да се послуже њима јер је обала Галипољског По- луострва таква да места згодних за искрцавање има врло мало да би се међу њима могао правити неки азбор.

Турци су били у могућ- ности да сва та места бране са извесним снагама, ко- је би се могле појавити у тренутку кад би се опасност појавила, али то њихово преимућство ослабљено је недостатком добрих путева за брзо пребацивање резер- ви на нападна места. Ипак, искрцавање, савезници су могли изабрати не само не- колико на којима су та ис- крцавања а вршена, већ и неколико где су чињене просте демонстрације. Из сва- ничних извештаја не види се да ли је тих демонстра- ција било, али је поуздано да их је било судећи по првим турским вестима у којима се наводе као места где су се непријатељске тру- пе искрцале Сува Лалив, Јеникеј и Енос — свакако тачке где су вршене демон- страције у тренутку кад су с права искрцавања врши- ла на другим местима: код Сејид-Бахра, Габа Тепе и Кум Калеа. Али, Турци су ипак имали доста снажних трупа код Сејид Бахра и њихове резерве доста су брзо стигле на Наби Тепе. Отуда је њихов отпор био врло огорчен: Аустралајан- ци и Ново-Зеланђани, који су у почетку доста брзо напредовали изнад Габа Те- пеа, имали су јакних борби да одрже допније, у току дана, једном заузево зем- љиште. Њихов значајан успе- х показује јасно сјајне војничке особине наших ко- лонијалаца.

Тешкоће ових операција биле су у почетку повећане тим што ратни бродови нису у почетку били у стању да учествују у акцији с пу- ним ефектом. У прво време, сунце је ударило арти- лерију у очи. Доцније, кад се сунце довољно попело да се могло јасније гледа-

Тешкоће ових операција биле су у почетку повећане тим што ратни бродови нису у почетку били у стању да учествују у акцији с пу- ним ефектом. У прво време, сунце је ударило арти- лерију у очи. Доцније, кад се сунце довољно попело да се могло јасније гледа-

Тешкоће ових операција биле су у почетку повећане тим што ратни бродови нису у почетку били у стању да учествују у акцији с пу- ним ефектом. У прво време, сунце је ударило арти- лерију у очи. Доцније, кад се сунце довољно попело да се могло јасније гледа-

Тешкоће ових операција биле су у почетку повећане тим што ратни бродови нису у почетку били у стању да учествују у акцији с пу- ним ефектом. У прво време, сунце је ударило арти- лерију у очи. Доцније, кад се сунце довољно попело да се могло јасније гледа-

Тешкоће ових операција биле су у почетку повећане тим што ратни бродови нису у почетку били у стању да учествују у акцији с пу- ним ефектом. У прво време, сунце је ударило арти- лерију у очи. Доцније, кад се сунце довољно попело да се могло јасније гледа-

Дуж руског фронта

— Крваве борбе око Пшемисла. — У Буковини. — Жртве немачког зверства. —

Петроград, 21 маја. Саопштење главног генералштаба: Пшемисл је бомбардован искључиво гранатама из шеснаестопалачних топова и непријатељ је урадио главни напад на северни фронт у пределу утврђења № 10 и 11, која су Аустријанци готово потпуно уништили пре предаје тврђаве: Кад смо одбили ове нападе непријатељ је успео да се докопа неколико наших топова који су били испуцани готово до последњег зрна на непријатељеве колоне Према нападним обавештењима код утврђења № 7 задобили смо још 200 војника и запленили 8 митраљеза. Накавике промене нема између Пшемисла и велике мочари Дњестра.

Петроград, 21 маја. Од неколико лако рањених војника у области Шавли, који су ових дана прениети у Петроград, двојица су умрли. Лекарском експертизом утврђено је, да је смрт наступила услед рана које су причиниене отровним зрнцима. Ова афера је упућена истражној комисији за немачка зверства под пргдседништвом сенатора Кривоца.

ПЕТРОГРАД, 21. маја Између Тисменице и Стрија непријатељ која је турској многобројну тешку артилерију и добио појачања, успео је огорченим нападима које је изводио великим снагама да постигне нешто успеха у јутру 18. маја. Борба се наставља. — На десној обали Бистрице заузели смо један део непријатељских позиција и заробили смо 150 војника.

Тетка и мала Олга

— Трагична судбина једне девојчице —

Госпођа Ната се поред Малорада упозна и са Александром Стаменковићем такође кочијашем, стар 19 година. И пошто су они били већ удесили ствар онда су довели и Александра у кућу да приведу у дело њихову заповест идеју.

Тетка Ката је говорила Олги, да је бата Алексас воли што је она добра и да се због ње тако често за држава и доноси јој слаткише. Таквама говором је она припремала малу Олгу, сугерирајући јој намеру која је тек имала да се приведу у дело.

Једне вечери тетка Ната је била на паву са Милорадом и Александром, наравно и малу Олгу су повели па кад су се добро најели и накресали онда су отишли кући на спавање.

Милорад и Ната су легли у један кревет а Александар је остао да занима малу Олгу. До пола ноћи ју је он занимао, а од пола ноћи је наступила промена. Александар је отишао код Нате а Милорад код Олгине.

По причању њиховом, коме се може веровати, јер су кочијаш, Александар прича да Ната није осетила да је то Александар био. Јер дејство еротичке потребе, било је у истој мери као а код Милорада. А и тетка Ната прича то исто.

Сва троје свкрехјеу се нешто међу собом и некомо издаду се у томе и отац Олгин Душан Кошпутић дозна за ову ствар.

Чим је дознао он узме осуство дође код своје свастике Нате и саопшти јој овај свога доласка. Ната, вешта у дрском лагању, одрицала је све за шта је њен зет оптужује.

Наравно, мала Олга исприча оцу све шта се догодило и на основу исказа Олганог, отац јој Душан Кошпутић подигне кривичну тужбу протаву свих троје.

У тужби, тражи од полицијске власти да се Ната као главни саучесник и подвочачица узме на одговор заједно са њезиним компликама Александром и Милорадом.

Полицијска власт у лицу г. Миодрага Соколовића писара ставил је свих троје под кривичну кстрагу и привор за дело из § 191. тач. 1. и тач. 3. а која гласи:

Робијом до петнајест година да се казни: ко какво лице мушког или женског пола, силом или претњом принуди на блуд с њим или с другим лицем; 3. ко с лацима која нису тринаесту годину навршила, блуд учине, ма да би се то и са њиховим саизвољењем догодило.

Тетка Ната на испиту је изјавила да је она водила рачуна о малог Олгици кривиче. Таквама говором је она припремала малу Олгу, сугерирајући јој намеру која је тек имала да се приведу у дело.

Мала Олга терети свих троје и изриком тврди: да су је обоје и Александар и Милорад потпуно употребали. Лекарском сведочењем утврђено је: да је Олга од њих упропаћена јер је на њој утврђена и заразна болест порекла истог од које су заражени Александар, Милорад и Ната. Дакле то су несумњива факта да је ова мала Олга упропаћена од њих двоје.

„Тетка“ Ната тужа и њен вуж Душан Борђевић за браколомство јер је она признала код власти да је блуд проводила са Милорадом. Сад се сви троје ваходе са оне стране катанца, и имаће доста времена да се о овоме размисле. Мала Олга је у болници.

Из Бугарске

Милуков и Беготом у Софији — Спец. извештај —

СОФИЈА, 23 маја.

Овамо су допутовали Павле Милуков, уредник „Речи“ и мајор Бекстон. Њиховом доласку придаје се велики значај. Одмах по своме доласку Павле Милуков је примљен код краља Фердинанда у аудијенцију. Говори се да је Милуков дошао по налогу г. Саконова, да увери Бугаре у бугарске државнике, да бугарски интереси захтевају, да Бугарска приђе уз Споразум. Верује се да ће Милуков, који је јако цењен у Бугарској успети у својој мисији. Очекује се да краљ Фердинанд прими и мајора Бекстона у аудијенцију.

Борко.

Са мора

— Пропаот „Дихата“ —

ЛОНДОН, 22 маја.

Адмиралитет јавља да је код Бреста један немачки подводни брод уништио путнички пароброд „Дихата.“ Ова најновија пустволина немачких гусара изазвала је силно огорчење међу Енглезима.

Ђеле-Кула

— Освећење опожњеника —

НИШ, 24. маја

Данас ће на свечан начин бити освећен споменик херојима умрлих од заразних болести и рана у болници код Ђеле Куле у Нишу. Споменик је подигла сама управа болнице и он је намењен јунацима из сва три рата.

Освећење ће бити у 10 часова пре подне а извршиће га сам Митрополит Дамитрије и епископ нишки г. Доментијан са целокупним свештенством. У самој Ђеле Кули одржаће се помен коме ће присуствовати изасланици владе, официри и народни посланици.

Јовановић

Бугарска мобилишче

— Спец. извештај —

СОЛУН, 23. маја.

Бугарска влада после седнице у дворцу наредила је мобилизацију Рилске дивизије I и II позива.

Како је одмах после указа о мобилизацији др. Радославов посетио руског посланика и са њиме дugo конферисао, то се држи, да је између Бугарске и Споразума постигнут споразум.

Чаталца

— Турци утврђују Чаталцу —

БУКУРЕШТ, 23. маја.

Из поузданих извора са знања се да се по наредби немачких инструктора — врши утврђивање Чаталце. Немачки владајући кругови не верују Бугарској и боје се да Бугарска не ступи у акцију.

Јом.

Ратка торбица

Прича ми један другопозивац, који је тамо код Голупца. — Да би прекинули досаду шегачио се са Швабама. Видимо да они, чим узмете нешто на води, одмах пуцају. Ту код нас, била је привезана уз обалу једна стара и олупана дегерлија. Неколицина од нас хтели су да заголицају Швабе, те је одвезаше и пустише низ воду. Швабе мисле да у њој има људи и муниција, осуше на њу брзу палбу. Али ни један је метак није погодио, ма да је пловила читавих хиљаду метара низ воду, док се није задржала опет уз обалу цела целијата.

Mazgnc.

Дневне вести

Честитањ у енглеском посланству

Приликом рођендана енглеског краља Ђорџа у енглеском посланству је био свечан пријем. У име владе били су: министар председник г. Паша, бивши посланик у Бечу г. Јов. Јовановић и писар Којаћ. Наш општина послала је нарочиту депутацију. Сем тога била су и сви наши угледни политичари.

У инспекцији

Министар Грађевина г. Милорад Драшковић отпу-

товао је у Нове Крајеве у циљу инспекције пошта, грађевинских одела, скопљанске инспекције и железничких станица.

Г. Драшковић ће се неколико дана задржати у Новим Крајев ма.

Г. Боп код Пашића

Француски посланик г. Боп посетио је министра председника г. Пашића.

Нов подшеф пресбириа

Јуче је отпутовао на своју нову дужност у Крагујевцу нови подшеф ратног пресбириа г. Риста Одавић.

Допутовао из Аустро-Угарске

Г. Антоније Панић шеф Контроле прихода Железничке Дирекције, који је био интерниран у Угарској вратио се у Србију где је ступио на своју редовну дужност.

Размештај београдских писара

Јуче је извршен размештај београдских писара и то овако:

Из палилулског кварта премешта се у варошки квартал г. Миодраг Соколовић, из варошког у теразиски г. Живота Николић а из теразиског у палилулски г. Жика Митровић.

За проучавање Нових Крајева

Министарство Просвете установило је у Скопљу „Друштво за проучавање Нових Крајева“ и обратило је пажњу свима п, осветним установама, професорима и учитељима да потпомогну ово друштво у скупању материјала.

Допутовао

Савитески пуковник г. Сима Карановић начелник савитета мин. војног допутовао је из Крагујевца у Ниш.

Одборска седница

Јуче је одржана одборска седница, на којој је поред осталих питања решавано и о повраћају каузије г. Пант Тодића предумачу из Београда који је радно београдску калдру.

Забрана шећера

Пошто се у Грчкој осећа велика потреба за шећером, то ће грчка влада ових дана забранити извоз истог. Влада и Монополска Управа требале би да се побрину да земља не остане без шећера. На ово треба да обрати пажњу нарочито Савитет Министарства Војног.

Против уцањивача

Цигар-папир и жажнице не смеју се скупље продавати од одређених цена, а ко скупље продаје казни се од 50 до 150 динара.

Цигар-чаиру прве врсте цена је 10 пара дин. за једну књижицу, а цигар папиру друге врсте цена је 5 пара дин. за једну књижицу. Цена жижницама је 5 пара дин. за једну кутају. Исто тако казни се са 50 динара а сваки озај који пронађе суван и цигарете скупље од одређених цена. Ово се саопштава потрошачима ради знања, а државним и општинским властима препоручује се, да сваког, који продаје скупље ове артикле, одмах узимају на одговор а акта и наследиене кривнице достављају Управи Државних Монопола на даљу надлежност. М.Бр. 13851. Из Управе Држ. Монопола у Нишу.

Позициониса

Г. Влајко Поповић секретар начелства округа крушевачког последњим указом стављен је у стање покоја.

Г. Влајко Поповић био је народњак по партиском обележју и остало зна се.

Нови писари

Последњим указом Н В. Престолонаследника Александра постављени су за писаре II класе министарства војног: Драгулин Ф. Ковачевић пре-ашњи полицијски писар, Крунислав Д. Ација, железнички чиновник, Милош П. Павловић, званичник облагаје округа рудничког, Стеван П. Радаковић, дајурниста Зар бљеничке Команде и Голуб Вукићевић општински деловођа.

Санитетски преглед

Врховна Команда извршиће санитетски преглед свих војних болница. Том приликом сазнаће се стање болесника и шта треба наставити да би болнице могле боље да одговарају својој дужности.

Музеј у Скопљу

Ускоро ће у Скопљу бити установљен војни музеј. У њему ће се унети примерци ратних трофеја, које је наша војска задобила у првом балканском рату.

Опет нема дувана

Доследно оној старој тактици, опет у Управи Монопола воде шнекулативно уцењивачку политику. Кад нема папира, има дувана и обратно: кад нема дувана има папира.

Јуче је Управа Монопола раздавала масу цигар папира продајцима, али која вајда, кад сад опет нема дувана. Хвала Богу да ли у овој земљи води рачуна ко год о чановницима у Монополу, и уиште о грађанст у у Београду!

За увоз шећера

Доставља се заинтересованим да је увоз шећера слободан. Увозници шећера који га желе увозити по уговорној тарифи, морају поднети уверење о уговорном пореклу, решава Царинска Управа. Стога се у тим случајевима поједини увозници шећера имају обратити молбом Царинској Управи.

Шта ово значи?

Јуче по подне одржана је седница београд. општинског одбора на којој је решавана једна смешна ствар: Наиме, Управа Фонда за судским путем тражила је да се ствари забрана на општинске таксе због дуга који београдска општина њој дугује.

Ниш — Солун

Војна железничка инспекција установила је директан брзи воз Ниш—Солун.

Данашња „Стража“

Данашњи број „Страже“ налази на четри стране.

Опадањ зареше

Према извештајима које је добило санитетско одељење министарства унутрашњих дела све заразне болести почеле су рапидно опадати у целој земљи.

Приложница за Црвени Крст

Веселин Жикић и Драг. Димитријевић главни лиферанти кревета и цинк-блеха за Војну Тек. Завод, носе се мишљу да сву зару — профит од лиферације поклоне Црвеном Крсту. Лепа је то ствар и лепа пажња само треба да то благослови и главни лиферант гавла Васа а благодетних фабрички г. Мика Петровић да добије од њих оргавалне рачуне ила паре и тек онда је ствар свршена.

Дакле ми очекујемо да ће

горе именовани лиферанти учинити роду глас.

Читуља

У Солоту је 12 ов. мес. преминула Милојка жена Јанка Мајсторовића председника солотске општине. У Крушевци код Лазаревца умрла је Љубица Радована Аћимовића сваја г. Велимира Ж. Аћимовића секретара окр. одбора окр. београдског.

Бог да им душу прости!

Ђачким родитељима

У прив. грађанској гимназији Хајдуковића сваки ученик-ца изучава пре подне разред у који ће ступити до године а после подне разред, који је у овој години изгубљен. Родитељи добијају сваких 15 дана оцене успеха и владања. Примају се ученици-це из свих разреда гимназије и основне школе. Часови рада су од 8 до 11 и од 2 до 4 после подне. Школа је привремено у Краљице Наталије ул. бр. 100.

Белгија и Немачка

— Немци би пристали на сепаратан мир са Белгијом. —

ПАЗИЗ, 23 маја.

Последњи неуспех и из западном фронту, услед чега је дошло до делимичног евакуисања Белгије, утицали су јакко на држање војничких кругова у Немачкој. По једној висти Немачка је преко Холандије понудила Белгији сепаратан мир.

Белгијска влада је ово најкатегоричније одбила.

Србија и Бугарска

— Ко је крив за други балкански рат —

Под насловом „Финале“ часопис „Zukunft“ коме је уредник познати немачки публициста Максимилијан Харден доноси чланак из којег вадамо ово место, јер се из њега види нијбоље ко је кривац што је дошло до српско-бугарског рата, за који браћа Бугари криве нас!

Аустро-угарска дипломација је саучесник постанку другог балканског рата. Она је дражила бугарског краља, док овај није најзад постао противник арбитраже руског цара. Она је јемчила у укол овога краља за неутралност Румуније (којој је нудила место Добруце, комад српске земље, цео предео око Неготина; она је заселила његове очулучом бугарског српске персовалне уније) док су међутим Букурешт и Београд били у тесној вези и Пашић позвао посланика Филалитија из бископа у Министарство спољних послова на тајну двојну конференцију: она му је ставила у изглед у случају невоље бечку помоћ, ала, према извештајима Угрона, Гелинека и кошч. заклела му је се у поверењу на што је могуће брже угушење, и у наштење Србије а Грчке.

Букурешки Мир, који је сахранио све те снове, није јој се допао и она се одлучила да захтева ревизију уговора, ревизију необично повољну њеном муштерији Фердинанду. Тај је мир једно добро дело, једно дело повидкело из озбиљне тежње за истинском правичношћу. Он пружа победоцима оно, шта им припада, и даје срамно побеђеној Бугарској преко заслуге.

Што је Бугарској остављено у Македонији и Тракији више земљишта и много више грчког становништва него што би њој припало по тадањој националној статистици, требали су Срби, Румуни и Грци већ горко да покају, кад су до-

да, нишанце је не су имали пред собом сређене мете: турске трупе бале су се попцпале у омање групе и одвојене стрелце чији се положај нису могли лако отприта. Затим, када су Турци извели у акцију четвирн пољска топа који су чистили шрапнелом обалу, њихови положаји нису могли бити за дуго времена откривени. Али, кад су једном били нађени, сва машински артиљерија направила је с њима врло брзо. Исто тако, ватра с наших бродова имала је врло велико дејство против турских трупи и њихове артиљерије за време великог противнавала 13 априла. Поморски топови били су снабђивени шрапнелским и експлозивним зрнцима, једном потпуно новом али врло потребном ствари, јер обична поморски пројектили, павцирив зрна, немају великог дејства против трупа.

Сада, када је главни проблем, искривање трупа, решен успешно, нема више никакве сумње да ће целокупне операције бити крунисане успехом, — разуме се под условом да буду употребљене веће снаге. Прилике су у многом погледу повољне. Уска ширина Галипољског Полустрва чини могућним напредовање трупа потпомогнутих топовима са ратних бродова. Та могућност оспособља трупе посла да укуса са собом тешку артилерију. Аероплани и балони помажу врло много осматрање метака.

Разуме се не може се очекивати лак и брз успех. Главне тешкоће лежале у томе што треба искривати велике количине професијата и муниције и снабдети њима читаво стоваришта тако да се операције, када једном почну, наставе без прекида. Снабдевање војске директно са бродова било би непрактично чак и у случају кад би увек владало лепо време. Искривање великих количина хране и муниције је једна компликована и велика ствар и не може се брзо извршити.

Пажња надлежницима

Полицији и војној власти

Од апотеке „Црвени Крст“ на „Славији“ добио смо ово писмо:

Г. Уредниче, Ноћу између 22 и 23. овог месеца између 10 и 11 часова, г. Љубиша Јаковљевић апотекарски помоћник, покушавао је неколико пута да насилно отвори врата од дворишта наше апотеке, да би могао да уђе у кавцеларију и ла боратори ум апотеке.

Наш службенак га је опоменио да је сад ноћ и невреме, а после тога да он није ни службеник у овој апотеци те му због тога не може да отвори. И поред ове напомене г. Јаковљевић непрестано је и даље гурао врата да их отвори.

Како је г. Јаковљевић овим својим поступком остаио утисак насртљивог и сумњивог човека, а при том је и војни обвезник, која је готово наше овде у Београду него ни војној дужности, стога се обраћамо надлежним властима, да г. Јаковљевића уптчи на поштовање закона, у противном биће принуђени да се од његовог насртаја браимо на начин која ми за склади нађемо.

За апотеку „Црвени Крст“ Л. Мишковић

пустили комичан Фердинанд поздрав упућен његовој кокошијој војсци, тај највернија, најсрамнија докуменат нове историје, који не дозволити да после привателског уговора наступе

У Дарданелима

— Бомбардовање —

СОЛУН, 23 маја.

Савезничка флота потпомогнута новим бродовима отпочела је бомбардовање. Резултати су још непознати. Овим бомбардовањем Савезници су успели да смету Турке у радовима на поправцима оштећених форова

— Турска војска —

СОФИЈА, 23. маја.

Енвер паша је, по једној вести наредно да се знаган део турске војске, која се налази у Тракији упутао за Галипоље, и да помогне тамошњим трупама. Знатан део артиљерије, која је била у Једрану пренета на Галипољско Острво.

Колера

— У Аустрији бесни колера —

БУКУРЕШТ, 23. маја

Према званичним вестима стиглим из Беча у целој Аустрији влада колера која свакодневно коси безброј жртава. Сем колере у Аустрији бесни и тифус

Немачка и Чиле

— Још један непријатељ —

Јављају из Лондона да је чилска влада известила германског посланика да ће прекинути дипломатске односе, ако немачка влада у року од десет дана не одговори на протестну ноту чилске владе због повреде неутралности од стране једне немачке морске лађе још месеца децембра.

Матарушка Бања

Матаруге, маја 1915.

Једна од најлековитијих Бања у Србији то је Матарушка Бања, која се налази свега 4 часа удаљена од Краљева испод саме планине Столова, у најдивњијој и најромантичнијој природној околини а поред самог гордога Ибра.

Матарушка Бања најмање је позната у Србији, најмање је рекламирана путем јавности и све оно што долази тамо — дакле број посетилаца у нормалним приликама иде до 5 хиљада — привукла је ове посетиоце једна лековитост оне вруће сумпоревите воде, коју сељаци наливају чудотворном водом.

Да се ова Бања налази у рукама светских трговаца, вредних предузетника и првих трговаца, она би уживала глас најбоље Бање у Србији. Њезини господари, изузимајући двојице, представљају праве фејеријске-пиндарске хифте из доба болтацког, када су болтацки носили хемер, хилим и пањ од дрвета на леђима и где дођу ту се скину простору ону чергу под метну пањ под главу и тако спавају. Редовна им је храна била црна лук и проја.

Ове архифте хтели би да им Бања доноси сваке године огромне профите, да музу краву али да јој не даду ништа да једе. Срамота је и грех је према овој лековитој води која је, како статистички подаци говоре спаса на хиљаде људи од сагурне смрти, која је својом лековитишћу, дакле сама вода, наравно из пряхода од купења, саградила вилу „Краљева“ вилу „Жичу“ и друге зграде, купила мотор за пумпање воде, створила електричну централу, — да се акционари само неблагодарно одазивају тој чудотворној води.

Кад сам био у Дрездену, због своје болести, они боготи лекари у Дрезденској Санаторији међу њима др. Фајшер, рекли су ми

лажна пакчања о вероломству и да жалопјика за одржањем мира одјекне у дрским фанфарима њених дивљачких банди, што ће упадати у Србију и Грчку!

разуче ленд усницата: није потребно може то још да служи.

Ове хифте су у стању да нареду мајстору да ради и после при исплати да му редуцирају суму одричући оно што су својом речу гарантовали. Да је ово истина што ја наводи зна цело Краљевство и они то знају врло добро, а најбоље је доказ Бане молер, који предходно веже уговор с њима па онда ради, или писмено или у присуству два сведока. Ето такви су то трговци који за десет и двадесет динара плују на свој образ.

Крајње је време да се овна људу тргну и да предузму управљање овом бањом на предни људи јер овокако она раде: Бања ће се упропастити.

Дошли су били маса посетиоца, нико не зна да им да упуства, дежурни члан неће да дође у Бању да објасни кад ће почети купања и људи су се, извољиви живили се трешку, морали вратити кућама.

Бања је збоља одлична, всда је чудотворна диже и крепи полумртве људе, само управљачи не воде рачуна о њој.

Ја ћу у наредним бројевима донети чланак о томе, колико се њих излечило и од каквих болести у тој Бањи, то ће бити нарочити доказ да је ова Бања од велике вредности,

д. м.

ЕКОНОМИЈА И ПРИВРЕДА

Шта треба радити у дому и у пољу у месецу мају

У дому и двористишту. — Сушиљке (розге) за сушење делова поправити и нове градити. Крајње је време за оправке грађевина, кошера амбара. Оштрење коса и српова. Крунети кукуруз за продају. Заједничка набавка машина за кошење и живљење. Чишћење дворашта, обора и сењака.

Око стоке. — Храњење зеленом храном и истеривање лану. Пазити да стока — преживари — не добије нолун; зато не треба никак давати мочре и упарене зелене пише. Бацање у планинама; сиравање сира, скорупа, масла. Стрижење оваца, пране вуне. У живинарницама држати чисто, да се у живини не нападе ваши. Младу живину добро хранити.

На њиви, ливади и ванаџици. — Плевљење пролетњих жита. Наставља се сејање кукуруза, граха, дулека, позног лана; сеје се просо, хелда, бостан итд. Прашење раног кукуруза, кромпир, репе. Попуњавање репе расадом. Кошење старије луперке и румене делелине, кошење и остале зелене пише. Жетва репице. Уништавање корова кад је у цвету (ископати из корена). Косиња ливади и сређивање сена. Копање вада за одвођење сувиних воде. У градини увелико расађивање: купуса, кеља, келерабе, паприке, патлиџана. Сејање летњих ротквица. Ревосно плевити и окопавати.

У воћњаку. — Најглавнији је рад: уништавање гусеница и њихових предва. Прскање воћњака водом одувања, бордовском чербом, раствором зелене галице и др. због листне и крваве ваши, гусеница, црвене пламењаче код шљива и т. д. Ако се код крушака појави болест „жутица“, ваља око њих дубоко преријати и пепелом или раствором зелене галице наћубрити.

Женски свет

Шивање машине и одржање

Обично се држи да је рад на шивањим машинама веома убитачан по здравље, а нарочито по здравље наших жениња. Многи лекари доказали су како дуг рад на шивањим машинама оставља јаког трага на плућа и на срце. Али исто тако има лекара који доказују супротно. Пре рата један руски лекар издао је брошуру под горњим насловом у њему је статистички подацима доказивао како рад на шивањим машинама ни мало не шкоди већ на против, да утиче веома

невино на развиће појединих органа. Он у својој расправи између осталог каже и ово: Употребом шивање машине престаје је онај убитачан, напрежући рад са иглом. Оно непрекидно седење са погнути телом што бива кад се шије иглом, одлада сасвим при раду на машини.

Нијање са ногама чини телу добро, јер оно тремо застакивање крви од којега многи пате, престаје овде, јер се [ногама] непрестано креће. И зато раднице које раде на шивањим машинама обично су у правног држања и веома правилно развијене!

Писмо из Крагујевца

Пажња Министру Полиције

Пре неколико дана довели смо напис „Злочинци у Крагујевцу“. Поводом тога написа, јуче смо добили накнадно још и ово.

По стварном сазнању гласници је кривац деловођа општине грошњачке Војислав Ратинац. Он је имао код себе објаве болесничке, сам их је писао и попуњавао на колико је хтео дана. Наравно ово је чинио пошто се предходно погодио. Ко је платио тај се водио на списку да лежи у болници док је би орао земљу код своје куће напр. Ђорђе Јанковић.

Осим овога било је обвезника I и II позива који су били на боловању од 1. јануара па до 1. маја и они су се користили симболицама Војислава Ратинца. Ево имена тих обвезника: Миласав Ивановић, Милан Милојевић, Драгомир Стевановић, Мрко Вучковић, Љубо Вошњакчић, Васиље Стевановић, Драгомир Малугиновић, Јанићије Димитријевић и Павла Вучковић за продужење објаве — фалсификоване плаћали су по 100—120 динара.

Молимо г. министра да нареди истрагу и по овој ствари.

Епизода из рата

— Денојчица борац —

Ових дана у руски град Томек дошло је с бојишта једно петнаесто-годишње момче, књи једног бораца неког Радичова. Још у почетку рата, Радичова, обучена у мушко одело отишла је у бојни ред и ступила је у један добровољачки одред. У време бојева код Пшемисла, праћена од тројице војника, она је имала задатак да испита кретање непријатељских трупа. Испунивши свој задатак, њих четворо нападаше једну непријатељску патролу од шест људи. Три војника аз патроле упише а три заробише. Ту је се нарочито истакла Радичова за шта је одликована крстом Св. Ђорђа. Напослетку је била рањена. И тек у болници су сазнали да је она девојке због чега су је одмах испратили родитељима.

Ситке вести

Вадушне лађе. — Пожар. — На мору.

Изнад Рамсгеда, Брентвуда и још неких места у непосредној близини Лондона опажене су немачке ваздушне лађе. На много места било је пожара. Немачки подморски брод потопио је на северној обали Скотске једну руску једрилицу.

ВИШЕСТРУКИ ПОРОЂАЈИ

— Њихов број у Немачкој —

Доносимо још једну карактерну црту немачкога народа, још једно њихово „преимућство“, ради кога заслужују да буду први народ на свету. И ако буде иоле такта код наших савезника, они ће вероватно водити рачуна о томе преимућству, када се буде изрицала пресуда германској нацији. Надамо се да ће оно послужити као олакшавајућа околност (1)

Познато је већ да је у Немачкој сваки стоји човек близнак. Овога пута износимо и бројеве (из њихових података) тризнака, четворознака и петознака:

1901 године: близнака 26127 случајева, тризнака 241 сл., четворознака 1 сл.;
1902 године: близнака 25978, тризнака 277 сл., четворознака 5 сл. петознака 1 сл.;
1903 године: близнака 25993 сл., тризнака 270 сл., четворознака 2 сл.;
1904 године: близнака 26751 сл., тризнака 291 сл., четворознака 2 сл.;
1905 године: близнака 25933 сл., тризнака 241 сл., четворознака 3 сл.;
1906 године: близнака 26535 сл., тризнака 266 сл., четворознака 1 сл.;
1907 године: близнака 25972 сл., тризнака 232 сл.;
1908 године: близнака 26314 сл., тризнака 261 сл., четворознака 4 сл.;
Просечно годишње: близнака 26138 сл., тризнака 260 сл., четворознака 2,4. На 10.000 случајева близнака долазе 100 случајева тризнака и један случај четворознака. Петознаки су наравно ређи.

Зор.

Бој на Церу

Око Шапца бој се бије, Земља се потреса А по Мачви крв се лије, Јаук до небеса, Бесни Мађар Мачвом лете. Ала пали, руши, Као небом облак сури Сва се Мачва пуши. Као бесни Мачвом лете, Нове хорде стижу, Служитељке цркве свете На вешала дижу. Учитељке траже, гоне, Што Српчиње уче Да Србин духом не клоне, Већ тирава туче.

Попалише лена села, Пламен све обузе, Свуд потече крвава врела И самртне сузе. Повешаше старце седе, Поклаше а бабе, Па ка Шапцу браво греду, Да плачке уграбе.

Гдегод стану, гдегод стагну Свауда пале, свуда руше, Што је боље, то придигну, Свуд се села пуше. А дечице још не зреле, Подвргомше हुда, Па им лаке руке беле, Уједеју груди.

Да дивљаштво боље кажу, Жена деце мале, У подруме мноштво слажу, Па их огњем пале. Ал' је зверу и то мало, Кад му Беч намигне, До правде му није стало, Да Нерона стигне.

Покупило деце мале, Цветни буцак руже Па их води где је сламе, Да весељу служе. Децу вежу око пласта, Грех на душу свади, А кад деце писка наста, Мађар се но пали. Деца пише као црви, У пакленој ватри! Дивљи Мађар жељан крви, Песмом писку прати. Тако ћесарово племе, Сад культуру шири, Ал' ће скоре доћи време, Да га Србин смири.

На планини тамо горе, Где је тирјан стао, Подигнуо тврде дворце, И таране клао. Тамо горе врху Цера, Где громовник прети, Там' се спрема Шваби дера, Там' ће таран мети.

Там' је Степа, Трајан бесни, Хиљадама лава, Термопиљски хлавац тесна, Пашће силна глава. Туче Србин спрема, жури, И у чежња плива, Да тараву челик сјури, Поред срца жива, Там' се Шваби спрема гробље, И покли се чује: „Осветимо српско робље, Што Шваби робује.“ Осветимо жене, децу, Што их Мађар спржи,

И привесе своје жрецу, Да му царство држи.

— Свириште се —

СПОРТ

— Лоптачке утакмице —

Прошле недеље у Алексинцу одржана је лоптачка утакмица између играча из Алексинца и играча из Ниша. Резултат је игре био 2:2.

Данас ће се у Нишу одржати реванж.

Данас после подне у Врњачкој Бањи одржане се фудбалске утакмице између комбинованог тима из Крушевца и комбинованог тима из Врњачке Бање.

Hottniz Muzique

Штампарија Драг. Грегорића, потребна су два ученика.

За добровољце

За наше храбре добровољце који са пушком у руци стоје на мртвој сирачи у одбрани Српства и за Инвалиде Савеза Добровољаца приложили су преко нашег уредништва:

Пренето из прошлог броја	266. — дин.
Јосиф Курти	4.—
Танасије Митровић	5.—
Мика Митровић	1.—
Н. Н. чиновник општине београдске	0.50
Н. Н. трговац	1.—
Антоније Грујић, хлебар	1.—
Боривоје Глеговић, дрогерист	2.—
Игњат Богојевић, кафиџија	2.—
Жарко Цветковић, кафиџија	2.—
Коста Гинић, кафиџија	2.—
Браћа Васић, бакали	5.—
Илија Димитријевић, кафиџија	1.—
Мирковић и Мијатовић, бакали	5.—
Миливоје Јаблановић, трговац	2.—
Влада Вељковић, кафиџија	1.—
Влада Благојевић, трговац	2.—
Свега 302.50 дин.	

У СТВАРИМА:

Сава Андоновић професор 2 кошуље, Драга Стојановић 2 гаће, Н. Н., 3 штрингле фула, Биња Манџа 12 марамидца, Стеван Алексић 4 пара чарапа, Милан Васић трг., 2 пара чарапа, Мајер Калмић трг., 1 пар чарапа, Дим. Поповић трг. 6 пешкира, Сретен Божиновић трговац, 3 ком. кошуља, Станоје Обрадовић, трговац 1 кошуљу, 1 гаће, 1 пар ципела, Белојанић и Дичо 2 пешкира, Анимиовић и Цветковић 3 пара чарапа, С. Д. Демијановић умије, Завод Домјаница 1 пар чарапа Н. Н. трговац 1 метар платна, Д. Ђукановић 2 кутије фула, Поповић и Шумаревић трг. 18 мет. ципа, Самуел Амар и Син 1 комад америк. Милан Божић трг. 3 мет. америк., Милан Каријовић и Друг 1 комад платна, Савчић и Николић 1 кут. салуна.

Срби, не заборавите: Брза помоћ, двогуба је помоћ.

Дела Перићева

— РОМАН ИЗ БЕОГРАДСКОГ ЖИВОТА — (25)

Док је ова говорила Павле Перић, лупао је прсти-ма у астал. Бао је ужасно нервозан. Осећао је да ова жена има право, да је свака њезина реч искрива и то је његову нервозу још у већој мери појачавало.

Али, ипак моја је воља толико чврста да је никакви разлози, па ма она били и потпуно оправдани не могу саломити. Онако како ја хоћу тако мора да буде! — и видећи да је казао много више но што је мислио, да је тежина онога што је рекао од много већег значаја но што је он могао и да помисли, он се тресе, и да би сакрио пред овом лепом женом заблуду у коју га беху довеле саме његове речи, које су му још зујале у ушима он извади кутију са цигаретама, извади једну цигрету и стаде је гуљвати међу прстима.

Настаде краћа пауза али се и Павлу Перићу и Јованки учини да је наступила вечност, бескрајна вечност. Оборених глава, погледама који су блудили далеко, да леко они су ћутали, док су им срца бесно ударала а груди им се снажно нади-маху, као ковачки мехови.

За то време за једним асталом седеће је неколико коњичких официра са неколко демимондиња, и висло су ћертали. Душа тога друштва, скупљеног за два састављена стола био је је дан лепи коњички мајор, који се беше тек пре два месеца оженио из љубави. Па ипак њему није сметало да проводи часове у друштву ових демимондиња, док је за то време његова лепа и млада супруга дала горке сузе.

Већ доста загрејан вином и разнежен сладострасним миловањем демимондиње, чија је сваки покрет лица,

ока, главе, руке или ноге био изазивачки и говорио је о блуду, мајор устаде и праћен грешницом уаутио се у њену собу. Лице исте било је лепо, али ипак неколико бубуљица и флека по лицу њезином били су знаци његовог првјегелства и другозања са Бахусом и лепом Венером.

Павле Перић, који је добро познавао овог мајора као и његову супругу био је запањен. Оно до душе, мајора је познавао као човека који није баш најчвршћег карактера, али је рачунао на његове обзире према младој и лепој жени, ћерци једног свог старијег колеге, коју је узео из чисте љубави.

Међутим ово што је видео сада толико га је узбудило, да је и иначе већ рђаво мишљење о данашњем друштву још више појачао у својој души.

— Ето драга моја, преци учини да је наступила вечност, бескрајна вечност. Оборених глава, погледама који су блудили далеко, да леко они су ћутали, док су им срца бесно ударала а груди им се снажно нади-маху, као ковачки мехови.

За то време за једним асталом седеће је неколико коњичких официра са неколко демимондиња, и висло су ћертали. Душа тога друштва, скупљеног за два састављена стола био је је дан лепи коњички мајор, који се беше тек пре два месеца оженио из љубави. Па ипак њему није сметало да проводи часове у друштву ових демимондиња, док је за то време његова лепа и млада супруга дала горке сузе.

Већ доста загрејан вином и разнежен сладострасним миловањем демимондиње, чија је сваки покрет лица,

— Наставиће се —

ЖЕНСКИ ШЕШИРИ ПО СПУШТЕНОЈ ЦЕНИ

Пошто је сезона на измаку, објављујем да ћу све врсте Женских Шешира као и празних модела про-
давати по спуштеној цени

ЈЕЛЕНА МИЛКИЋ — Модискиња — Београд.

ГОТОВА ЈЕ НАЈЛЕПША ДЕЧИЈА КЊИГА :

Девојчица у кућевном вазу
Цена 0,60 дин.

од 156,1-5

М. ГЛИШИЋА И У. БЛАГОЈЕВИЋА

Издавачка књижевна установа у Београду
Носте В. Илића

Књижевна „НАПРЕДАК“ БЕОГРАД

ПРЕПОРУЧУЈЕ :

Целокупна Дела Буре Јакишића (повезано) 4 књиге 15—
Лазе Лазаревића (повез.) 5—
Г. Гершић. После педесет година (повез.) 2-50
Д-р М. Тривунац — О Немцима (повезано) 2-50
Б. Грујић — О друштвеном просвећивању (пов.) 1.60
Д-р Б. Петровић — Чланци и студије (пов.) 3—
Вељко Петровић — На прагу 3—
Ст. Станојевић — Историја Српског Народа 6—
М. Арсовић — Витешке игре и спортови (пов.) 5—
С. Рудез — Књига о срећи 3— (повезано) 5—
М. Горки — Приповетке 1—
М. Горки — Бивши људи 1—
Пшибишевски — De Profundis 1—
М. Нордау — Лаж у браку — 60
Андрејев — Приче седморо обесених 1-50
Толстој — Рат и мир (4 књиге пов.) 15—
Дикенс — Давид Коферфијд (2 књиге) 6—
Мандонж — Вереници (повезано) 4—
Толстој — Корнеј Васиљев — 60
Гипико — Прелуб (новеле) 3—
Ускоковић — Чедомир Илић — роман 3-50
Ускоковић — Кад руже цветају — приповетке 3—
Невесињски — С орлових кршева (новеле) 3—
Тургењев — Степски краљ Лир 2—
Гумпловић — Слобода љубав и брак — 40
Чернишевски. Шта да се ради? (пов.) 6—
Vitalis. Данашња Бугарска и њене претензије (ново) 3-50
Трнски. О Русији и Русима 2—
А. Дима. Наполеон 3—
Сјенкјевић. Победилац 2—
Л. Костић. Два Аманета 157 1-3 2—

Готова је књига:

ДАНАШЊА БУГАРСКА И ЊЕНЕ ПРЕТЕНСИЈЕ

НАПИСАО VERITAS

СА СЛЕДЕЋОМ САДРЖИНОМ:

ПРЕДГОВОР — УВОД — ИСТОРИЈА 16. ЈУНА — УГОВОРИ ИЗМЕЂУ СРБИЈЕ И БУГАРСКЕ И БУГАРСКЕ И ГРЧКЕ (објављена и текстови) — ЈЕДАН ОСВРТ НА 16. ЈУНИ — ПОСЛЕ СЛОМА — БУГАРИ И МАКЕДОНЦИ — ПРИЛОГ. ЦАРСКО - ТУРСКИ ФЕДЕРАЛ О УСТАПОВЉЕЊУ БУГАРСКЕ ЕГЗАРХИЈЕ.

Књига је рађена по документима, од којих су многа и текстуално у целини наведена.

ЦЕНА ЈЕ КЊИЖИ КОЈА ИМА ВИШЕ ОД 20 ШТАМПАНИХ ТАБАКА Дин. 3.50

Ко нам новачу и напред поштом, добије исту о нашем трошку, а ко поручи више од пет примерака, добија шести примерак бесплатно. Књижевницима од сто.

ПОРУЧБИНЕ ПРИМА ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА — БЕОГРАД 1. КНЕЗ МИХАИЛОВА УЛ. БР. 1.

ГОТОВА ЈЕ КЊИГА:

ГИ ДЕ МОПАСАН **Приповетке** „МИС ХАРИЈЕТА“ : : : : „НАСЛЕДСТВО“

Превео са француског ГРГУР БЕРИЋ, професор

Ове две најлепше приче Мопасанове занимаће сваког читаоца. Сам наслов прве приповетке показује од колико је она интригантна данас, док су личности у „Наследству“ узете све међу чиновницима Франц. Министар. Војног.

Цена је књизи 2.- дин.

Књижевница 30 од сто попуст.

Ко пошаље новац у напред шаљем књигу франком.

ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРА Е. АЈХШТЕЈ — МЛАДИ : : : : БЕОГРАД : : : :

ГОТОВА ЈЕ КЊИГА:

Рибарска Бања СТАНИЦА ЂУНИС

Бањска сезона одпочела је. — Купатила раде, такође и гостионице I и II реда, које су снабдеване добром храном и пићем.

У бањи има у свако доба довољан број соба са и без намештаја на послугом, на расположење посетиоцима.

На железничкој станици у „Ђунису“ има кола за превоз посетиоца до бање.

Здравствене прилике и чистоћа у бањи су одличне.

152 1-4

ГОТОВА ЈЕ КЊИГА:

Виле у Кијеву

Свет. Свешановића издају се под закупа одмах. Ради цене обратити се надзорнику на истом имању.

145,2-2

Књижевни Оглас

Како добијам многа писма са свију страна са молбом за продужењем рока претплате „Ето сунца!“, свим начином јављам свима да је друштво „Исти“ до 26 маја, а рукопис је већ даг у штампу. Зато се умољају претплатници да најдаље до тога дана пошаљу претплату и то са потпуном адресом. Захваљујем на честиткама, и стојим свакоме на расположењу односно објашњења ма који питања о моме делу. — Јавља се и онима што нису добили књижевни оглас, да је цена делу: претплатничка 3.- дин. а књижеварска 3-50 дин.

Јован Михаиловић, учитељ Стојаково — Београда.

148 1-3

Рибарска Бања СТАНИЦА ЂУНИС

Бањска сезона одпочела је. — Купатила раде, такође и гостионице I и II реда, које су снабдеване добром храном и пићем.

У бањи има у свако доба довољан број соба са и без намештаја на послугом, на расположење посетиоцима.

На железничкој станици у „Ђунису“ има кола за превоз посетиоца до бање.

Здравствене прилике и чистоћа у бањи су одличне.

152 1-4

ПОДРУМ „НЕКТАР“

ВИНАРСКА РАДЊА НИК. ДИМИЋА ОТВОРЕН ЈЕ и препоручује своја позната пића Београђанима. — Нарочито препоручује **СТАРО ЦРНО ВИНО** добро очувано за болеснике и слабување. Краља Милана улица бр. 32 (Дом Анкера). 144,3-10

ЧИЧА ЛАНТА КОСТИЋ преселио је своју радњу од „ВУКА КАРАЦИЋА“ код „Арапина“

МАКЕДОНСКА УЛИЦА

преко целог дана точи се свеже пиво (чаша 0-25 кригла 0-40 дин.) велики избор природног пића нарочито македонско вино и шумадијска шљивовица и српских мезелука.

УСЛУГА БРЗА И ТАЧНА

154 1-3

Српско Трговачко Друштво А. Д. Београд

Има на стоваришту у Београду већу партију плугова, жетелица, сејалица, ручних и сточних врмалца и гепола.

Цене умерене. — Услови повољни

153-1-5 УПРАВА.

Руску Црну Мас за кожно обућу и све кожане предмете има

ФАБРИКА Димитрија Ђорића у Београду

и ишту препоручује приватним и војним установама. Мас је у плеканим кутјама од 5 и 10 кила. Цена је 10 кила 2-50 дин. Стовариште Д. М. Ђорића — Кнежев Споменик.

151 1-10

КАЛУПЕ ОЛАНЧАРСКЕ СВЕ ВЕЛИЧИНЕ

НАЊУЛЕ израђује РАДИОНИЦА КАЛУПА Фердинанда Хуберта ЈАГОДИНА до ГВОЗДЕНОГ МОСТА

160 1-5

Играће карте ЈОСИФА ГЛАНЦА — JOSEF GLANZ могу се добити код **Браће М. Алкалаја — Ниш**

141 4-5

Тужна и сломљена срца јављамо сродницима и пријатељима да је мој мили и једини син односно брат

Слободак (Занче) Жунак преминуо после дужег боловања од несрећне болке запалена плућа у најлепшем своме добу у 23 год. оставивши несрећну мајку и сестре да за њиме до века тугују.

ВЕЧИТО ОЖАЛОШЋЕНИ: Несрећна мајка Томанија Жунак удова, сестре: Анђелија, Десанка, Јелица, Ана и Ружа и остала фамилија.

147 2-3

Тужна и сломљена срца јављамо сродницима и пријатељима да је наша мила кћи, односно супруга, мама, сестра и сестричина

Зафика (Заца) Никוליћ рођена Вујићућ преминула после дужег боловања у најлепшем своме добу у 26 година оставивши несрећне родитеље и децу да за њоме вечито тугују.

ВЕЧИТО ОЖАЛОШЋЕНИ: Родитељи: Перса и Мила Вујићућ трг., супруг Филип Никוליћ трг., девица: Зорка, Љубица, Даница и Радојка, сестра Љубица Перишић, брат Бранко, тетка Јелка, теча Љубомир Перишић и остала родбина.

146 2-3

Са вечитим болом у души извештавамо сроднике, пријатеље и познанике да је наш мили син јединац брат и шурак

Михаило Мика В. Јовановић обућар из Куршумлија а војник II чете II бат. III веш. пука. после петнајесто дневног боловања од пегавог тифуса испустио своју намућену душу 1. маја ове год. у Младеновцу а у свету своје младости у 27 година.

И ако сломљени тугом и болом ипак неможемо попустити да овом приликом не одамо топли благодарност Николи Недељковићу свештенику, који чинодејствовао је при опелу нашег милог покојника.

Куршумлија, 17. маја 1915. год.

ВЕЧИТО ОЖАЛОШЋЕНИ: Мати: Варвара; сестре: Христина, Лена, Спасенија, Милка и Јулијана; ујна: Марта; зетови: Тома и Раденко са осталом породицом.

149 1-3

Наша добра и непрежаљена мати и свекрва

Милосава — Милка супруга поч. Лазара Главашевића, бившег столара из Крушевца преминула напрасно од парализе срца 30. априла о. г. у 50 година свог трудног живота. Јављајући ову тужну вест свима пријатељима и познаницима, изјављујемо топли захвалност крушевачком грађанству, које је у великом броју до вечне куће испратило, као и свима онима, који нам у те часове изјавише своје саучешће, и тиме нам донекле превелику тугу ублажише.

Крушевац, 13. априла 1915 г.

ОЖАЛОШЋЕНИ: Син Обрад Главашевић, столар; снаха Пелагија, са осталом родбином.

142 2-3

Ојађене душе, сломљена срца, јављамо нашим сродницима, пријатељима и познаницима, да је наша срећна, наша нана, наш никад непрежаљени јединац

Коча Ђ. Михајловић трговац и индустријалац, преминуо је 7. о. м. после кратког али тешког боловања, од опаке болести пегавог тифуса, у цвету младости у 27. години.

У овој реткој, судбини додељеној несрећи, обавезни смо изјавити своју дубоку благодарност г. г. лекарима: Др. Николи Хаџи-Вељку, др. Димитрију Антићу и др. Томи Јовановићу, који су се свим силама трудили, да нам милог покојника од смрти отргну.

Не мању благодарност дугујемо и свима осталим нашим сродницима и пријатељима, који нам се у току болести налазише на услузи а нарочито г. г. Миливоју Н. Ђорђевићу, мајору у пензији и Димитрију Стевановићу, свештенику овд., који се дирљивим говорима, у којима изнесе врлине покојникове, опростише на гробу са њим.

Благодаримо свима пријатељима и познаницима, који присуствоваше при сахрани драгог нам покојника као и онима, који нам лично или писмено изјавише саучешће у овом нашем ненакладном губитку.

15. маја 1915. год. Крагујевац.

ВЕЧИТО ОЖАЛОШЋЕНИ: Отац: Ђока Михајловић, трг. мајка: Калинопа; супруга: Калинопа; деца: Лепосава и Ефросима и остала многобројна родбина.

150 1-3

Једина Књижевна чији је сопственик у рову

КОСТЕ В. ИЛИЋА

прима поручбине за сав канцеларски прибор.

157 1-10

Власник Драг. Грегорић, Космајска 22
Штампарска Драг. Грегорић — Космајска 22
Одговорни уредник Добривоје Милединовић Малековић 83